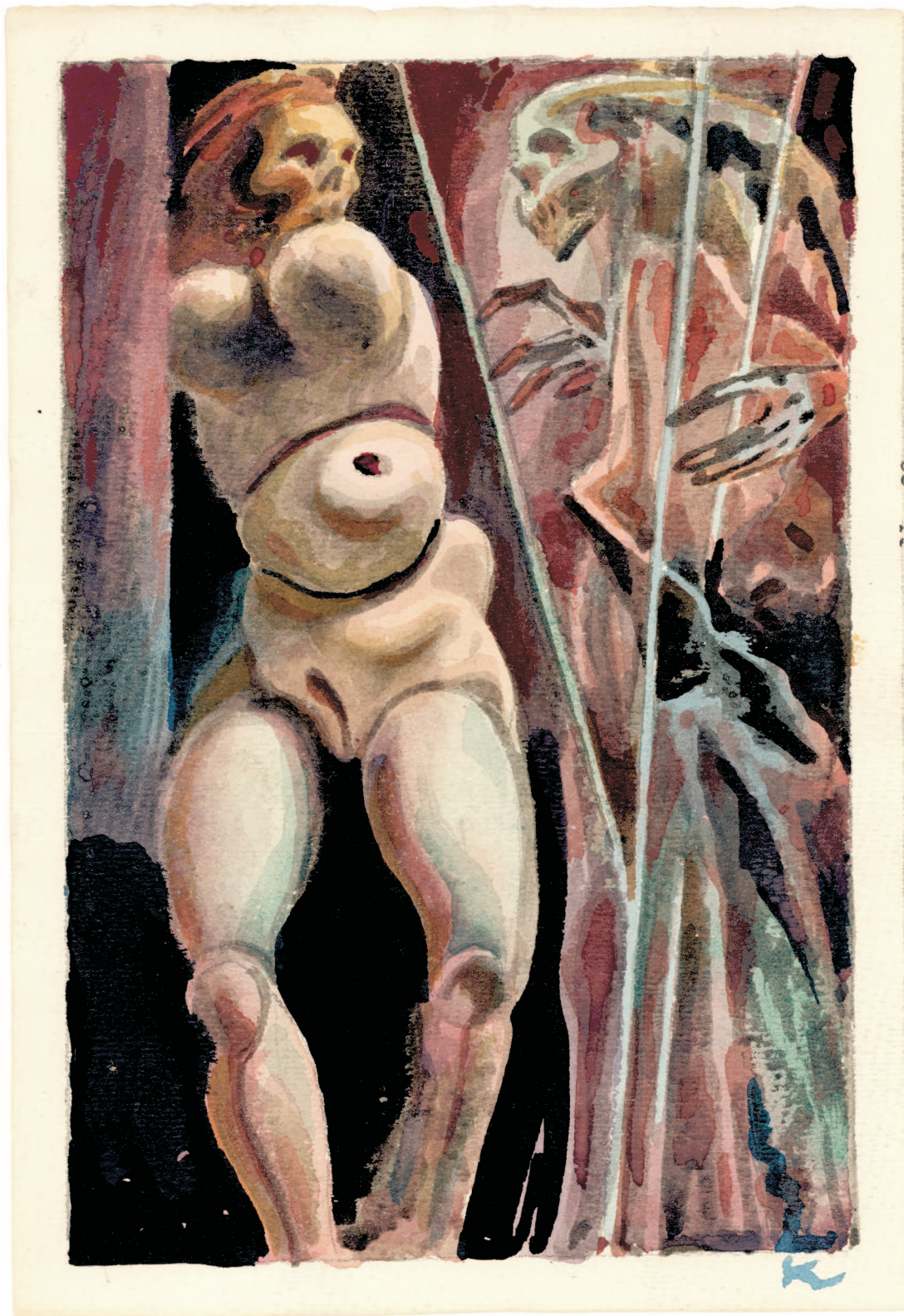

ŽENA A SMRT

*Smrt je méně, než nic, neboť je život!
Jen statečnost je vše!*

Ladislav Klíma
ŽENA A SMRT

2022

Byla jsem velmi unavená, vyžilá, když jsem umřela. Jakým způsobem může vyžil dále žít, znovu omládnout? Jen odpočinkem. Ale co jest odpočinek? Jen radikální změna činnosti. Neboť nicota není a jenom duch může existovat. Tento tvůj život je námaha a klopota; opakem toho je snění, lehké, samo sebou se rozvíjející, snově se snovající snění... Přejít od stařeckého, otupělého myšlení k svěžímu snu nemůže se státi bezprostředně. Prvním tudíž stavem mým po smrti byl k smrti mdlý, černý, ale ne trapný, skoro bezvědomý sen, ne určitějšího obsahu než tupých pocitů.

Po řadě snů nejasných snila jsem více podobných jasných, — stále častěji. Z počátku byly nesouvislé, — pak objevovala se mezi nimi jistá chabá souvislost, jako je silná souvislost mezi sny, které sníš teď každého dne, „bdě“. Až konečně stala se souvislost tato zřejmou, žila jsem ve snu podobný dlouhodechý sen, jaký ty teď v bdění žiješ.

Po smrti tvé bude tvá existence snu velmi podobna; bude snem tu velmi matným, tu intenzivním, tu skvělým, tu bídným, šťastným, trapným, na minulé existence se upomínajícím, neb jen zvířecky v přítomnosti žijícím. Dlouhou, často nekonečnou řadou snů takových vejde se konečně zase v sen distinktní, zákonně spoutaný, jemuž se říká bdění, — naše ‚já‘ vklouzne v něj, nevědouc jak. Tím delší je řada snů mezi jednotlivými bděními, čím bdění předchozí bylo delší; novorozeně hned zemřevší může již za deset let znovu bdít, neboť sen posmrtný slouží jen za odpočinek.

Smrt! Uvidíš ji stále! Půjdeš-li za ní, uteče, — za tvými zády se vždy objeví, — a pomalu, pomalu bude se k tobě blížit. Každý den trochu více. Nevšímej si jí teď ani! Ale až lhůta tvá vyprší, připlíží se jednou za tebe a dotkne se tě, — a to bude znamením, že téhož dne zemřeš ...

LADISLAV KLÍMA / ŽENA A SMRT

Několik odstavců z Velkého románu
vybraných k nedatovanému akvarelu Jana Konůpka
písmem Garamond vysadili a na ruční papír
z Velkých Losin vytiskli Jaromír Štoural a Jan Hýsek
jako unikát pro sbírku Miroslava Kromiše
v Praze ve třetím roce pandemie.